

Bostäder att bo kvar i – genomgång av utredningens förslag inom de fyra områdena.

Rapportens beteckning är SOU 2015:85.

Förbättra tillgängligheten i befintliga bostäder

Fortsatt stöd till tillgänglighetsinventeringar

Under 2014 och 2015 fick 47 kommuner det stöd som kunde sökas från Boverket, men 74 ansökningar inkom totalt. Utredningen föreslår ett fortsatt stöd med 15 mkr per år under en femårsperiod. Förhoppningen är att det ska kunna utgå redan från 2016. I fortsättningen ska stödet även kunna gå till åtgärdsprogram i enskilda fastigheter liksom till kommunala åtgärdsprogram.

Statligt stöd till installation av hiss

Stödet ska utgå med 300 mkr per år under perioden 2017 – 2021. Den enskilda installationen får stöd med max 650 000 kr per hiss, dvs till ca hälften av en vanlig installationskostnad. Det ska utgå även till byten av befintliga hissar så att de kan bli tillgängliga med rullstol liksom till lyftplattor i entréer. En förutsättning är att fastighetsägaren själv gör övriga åtgärder i entréer och trapphus så att det är tillgängligt fram till lägenhetsdörren. En annan förutsättning är att kommunen har gjort en tillgänglighetsinventering och prioriterat fastigheter i ett område där behovet är särskilt stort.

SABOs kommentar: Vi skrev ett särskilt yttrande om att det behövs ett stöd till tillgänglighetsanpassningar inklusive hiss, före ett rent hissbidrag.

Krav att undanröja enkelt avhjälpna hinder även i flerbostadshus

Plan- och bygglagen ska ändras så att enkelt avhjälpna hinder i publika lokaler och på allmänna platser utsträcks till att gälla hinder i eller i anslutning till entréer och trapphus i flerbostadshus.

Nationellt system för tillgänglighetsmärkning

Idag finns flera olika tillgänglighetsmärkningar. Utredningen föreslår att om fastighetsbranschen och/eller bostadsmarknadens intresseorganisationer är beredda att ta hand om ett nationellt system för tillgänglighetsmärkning så får Boverket i uppdrag att samordna detta med berörda parter.

Fler nya bostäder för äldre

Investeringsstöd till trygghetsbostäder

200 mkr per år föreslås utgå under perioden 2017 – 2021. Bidragsbeloppet ska vara 2800 kr/kvm bruksarea ovan mark för nyproduktion och 2200 kr/kvm bruksarea ovan mark för ombyggnadsprojekt. Stödet ska lämnas upp till 60 kvm per lägenhetsyta och upp till 20 kvm per lägenhet för gemensamma utrymmen. I nyproduktion ska kravet på tillgänglighet vara förhöjd nivå i badrum och i sovrum, men normal nivå i ombyggnadsprojekten. Åldersgränsen 70 år föreslås vara kvar, men med möjlighet till undantag till 65 år i vissa fall. Utredningen föreslår vidare att om det kommer ett generellt statligt stöd till nyproduktion av hyresrätt så kan det föreslagna stödet istället gå till merkostnader som följer av kraven i trygghetsboende.

Startbidrag för byggemskaper

Utredningen konstaterar att det behövs fler alternativ och ökade möjligheter till inflytande och gemenskap i boendet. Byggemskaper är en planeringsmodell och boendeform som möjliggör detta. Ett stimulansbidrag ska inrättas och 10 mkr per år föreslås utgå under perioden 2017 – 2021. Stödet ska kunna sökas av föreningar som bildats i syfte att gemensamt planera, låta bygga och bo i en byggemskap. Det ska finnas en markanvisning eller motsvarande avtal med en fastighetsägare. Bostäderna ska upplåtas med hyresrätt, kooperativ hyresrätt eller bostadsrätt. Stödet ska utgå till initiala projektkostnader, t.ex. en projektsamordnare och till ett maxbelopp med 300 000 kr. Boverket ska få i uppdrag att ta fram information om vad en byggemskap är, vilken roll de kan spela i bostadsförsörjningen och hur kommuner och bostadsföretag kan främja sådana initiativ.

Återbetalningsgaranti för upplåtelseinsatserna i kooperativ hyresrätt

Kooperativ hyresrätt kan spela en större roll i bostadsförsörjningen och boendeformer för äldre. Boverket föreslås få i uppdrag att utveckla en statlig garanti till kooperativa hyresrättsföreningar för återbetalning av upplåtelseinsatser. SBAB ska utveckla rutiner och administration för att hantera lån till upplåtelseinsatser kopplat till en återbetalningsgaranti.

Strategisk planering av bostäder för äldre

Boverket ska få i uppdrag att genomföra en särskild satsning på att sprida kunskaper och erfarenheter inom strategisk planering av bostadsförsörjningen för äldre. SKL kommer samordna ett nätverk med intresserade kommuner. Socialstyrelsen ska få i uppdrag att ta fram ett metodstöd så att kommunerna lättare kan bedöma den kommunalekonomiska konsekvenserna av olika handlingsalternativ.

Säkra socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen

Bostadsförsörjningslagen får ett tillägg är socialtjänsten tillförsäkras en sådan möjlighet men också skyldighet.

Underlätta flytt – och kvarboende

Höjt bostadsutgiftstak för bostadstillägg

Det nuvarande taket på 5000 kr i bostadstillägget för pensionärer (btp) har inte höjts sedan 2007. Utredningen konstaterar att det möjligen räcker till en nybyggd enrumslägenhet. Taket bör därför höjas till 7300 kr per månad.

Stöd till flytt

Att flytta och byta bostad är i regel ett ganska omfattande projekt. Man kan behöva hjälp med både nedpackning och upppackning och utredningen föreslår att en sådan tjänst ska betraktas som en hushållsnära tjänst med s.k. RUT-bidrag. Det ska kunna utgå till personer över 75 år.

Information om den lokala bostadsmarknaden inkluderat i bostadsförsörjningsansvaret

Ett nytt inledande stycke i bostadsförsörjningslagen § 7 ska förtydliga kommunens ansvar i detta hänseende särskilt vad gäller bostäder med god tillgänglighet.

Vissa hemtjänstinsatser utan biståndsprövning

Några kommuner har under flera år tillämpat en friare biståndsbedömning med ökat inflytande för personen ifråga att själv kunna bestämma över vilka insatser som ska göras. Detta saknar emellertid ett tydligt legalt stöd. Utredningen föreslår därför att Socialstyrelsen ska få i uppdrag att utreda vilka författningsändringar som behövs. Inriktningen ska vara på personer över 75 år.

Utvärdering, forskning och utveckling

Forskning om samspelet människa – hjälpmedel – teknik – bostad

Forskningsråden Forte och Formas ska avsätta 20 mkr om året under perioden 2017-2021 för forskning om utformning av bostäder och boendemiljöer ur ett tillgänglighetsperspektiv. Forskningen ska ge ökad kunskap om hur det fungerar med moderna hjälpmedel och tekniska lösningar i olika typer av bostäder. Den ska också ge underlag för en översyn av tillgänglighetskraven i bygg- och arbetsmiljölagstiftningen.

Utvärdering av trygghetsbostäder som boendeform

Syftet ska vara att ge underlag för utveckling av koncept, planeringsstrategier och stödåtgärder. Uppdraget bör gå till Boverket och Socialstyrelsen och genomföras i samråd med SKL och bostadsmarknadens intresseorganisationer.

Smidigare lösningar för avfallshanteringen

Arbetsmiljöverket bör få i uppdrag att i samråd med andra berörda myndigheter utreda möjligheterna till utformning och lösningar som ger en avfallshantering som fungerar bättre för funktionsnedsatta personer jämfört med idag.

Kontaktperson SABO:

Ylva Sandström

ylva.sandstrom@sabo.se

08-406 55 04